

PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU PIĄTEGO POSIEDZENIA REGIONALNEJ SIECI TEMATYCZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, 14 marzec 2012 r.

Informacje ogólne

W dniu 14 marca 2012 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego przy ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 1 w Białymstoku, w sali 115 w godzinach 11: 00-15:30 odbyło się piąte posiedzenie Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego.

W spotkaniu uczestniczyło 25 członków/zastępców członków Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego, w tym 20 osób uprawnionych do głosowania, jeden ekspert, dwóch obserwatorów (Zastępca Dyrektora EFS oraz opiekun projektu innowacyjnego) - (*Lista osób uczestniczących w posiedzeniu RST stanowi załącznik nr 1 do protokołu*).

Obradom przewodniczyła Pani **Elżbieta Barbara Romańczuk** – Wiceprzewodnicząca Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego (RST), Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przebieg posiedzenia w dniu 14 marca 2012 r.

Pani Dyrektor Elżbieta Romańczuk przedstawiła planowany porządek obrad (*Agenda stanowi załącznik nr 8 do niniejszego protokołu*):

1. Powitanie uczestników oraz zatwierdzenie porządku obrad,
2. Przyjęcie protokołu z IV posiedzenia RST dla województwa podlaskiego (z dn. 16.12.2011 r.),
3. Prezentacja strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*” przez Beneficjenta - Białostocką Fundację Kształcenia Kadr,
4. Przedstawienie opinii eksperta w zakresie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*”. Dyskusja.

5. Podjęcie uchwały nr 1/2012 dotyczącej akceptacji, warunkowej akceptacji lub odrzucenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*”,
6. Prezentacja strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*” przez Beneficjenta – Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych,
7. Przedstawienie opinii eksperta w zakresie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*”. Dyskusja.
8. Podjęcie uchwały nr 2/2012 dotyczącej akceptacji, warunkowej akceptacji lub odrzucenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*”.
9. Sprawy różne, wolne wnioski.
10. Zakończenie posiedzenia.

Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Pkt 2 obrad: Przyjęcie protokołu z IV posiedzenia RST dla województwa podlaskiego (z dn 16.12.2011 r.).

Protokół został przyjęty jednogłośnie.

Pkt 3 obrad: Prezentacja strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*” przez Beneficjenta - Białostocką Fundację Kształcenia Kadr. (prezentacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu).

Głos zabrał Pan Michał Skarzyński – przedstawiciel lidera projektu, który omówił porządek prezentacji i przedstawił zespół prelegentów.

Kolejno głos zabrali: Pan Dyrektor Jacek Hordejuk - partner projektu (Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku), który omówił realizowane w projekcie działania oraz efekty współpracy ponadnarodowej; Pani dr Cecylia Sadowska – Snarska, koordynator badań w projekcie, która omówiła metody badawcze, jakie były wykorzystane na etapie testowania w ramach projektu - jak stwierdziła, badania potwierdziły założenia projektowe: obszar problemowy, jak też trzy grupy docelowe, które będą podmiotem działań testujących w projekcie. W swoim wystąpieniu przedstawiła ideę zawodów ginących i podkreśliła ich ważność w rozwoju obszarów wiejskich (wskazała na popyt tych zawodów, popularność i oryginalność produktów wytwarzanych ręcznie w regionach) oraz omówiła wyniki badań w tym zakresie (wskazała na konieczność przygotowania osób mentorów 50+, konieczność szczególnego wsparcia tej grupy wiekowej - brak skuteczności stosowania narzędzi

standardowych do grupy osób 50+, konieczność wypracowania narzędzi skierowanych tylko do tej grupy; niską aktywność w podnoszeniu kwalifikacji i umiejętności oraz wskazała na konieczność współpracy różnych podmiotów w zakresie monitorowania i promowania wiedzy w zakresie zawodów ginących - należy wskazywać stronę popytową na te zawody). Podkreśliła, iż propozycją godną polecenia i cieszącą się dużą popularnością w Polsce są centra zawodów ginących. Następnie omówiła zawody niszowe, które stanowią szansę aktywizacji zawodowej, zwłaszcza dla absolwentów uczelni wyższych i zdefiniowała to pojęcie - są to zawody związane z unikalną, nietypową, nieprzemysłową technologią. Będą to zawody, w których będą produkowane wyroby dedykowane na specjalne potrzeby odbiorców – a więc skierowane do wybranej grupy klientów). Produkty w tych zawodach będą niepowtarzalne, dlatego też zawody niszowe mogą dotyczyć branż tradycyjnych, jak też bardzo nowoczesnych, w zależności od tego, w jakim obszarze zostanie ta nisza rynkowa zidentyfikowana. Jak podkreśliła, wyniki badań wskazały, iż warto angażować zwłaszcza osoby młode do tych zawodów niszowych (osoby w wieku 25-27 lat) z uwagi na ich otwartość, kreatywność i otwarty umysł. Omówiła trudną sytuację absolwentów uczelni wyższych, którzy nie mają konkretnych umiejętności poszukiwanych na rynku pracy (coraz częściej w statystykach UP występują absolwenci uczelni wyższych, którzy pomimo aktywności w poszukiwaniu pracy zasilają rzesze bezrobotnych). Jak zauważyła, szansą dla młodych ludzi jest zakładanie własnej działalności, jednakże badania przeprowadzone w ramach projektu wykazały, że brak jest narzędzi edukacyjnych dedykowanych tej grupie w tej kwestii (obawa młodych ludzi przed zakładaniem własnej działalności gospodarczej z uwagi na brak wiedzy, brak pomysłów). Pani Cecylia Sadowska-Snarska podkreśliła, iż godnym polecenia jest zainicjowanie współpracy rzemiosła z uczelniami wyższymi, dlatego, że warto promować korzyści z egzaminów czeladniczych, mistrzowskich a także rzemiosło poprzez dobre praktyki.

W ostatniej części swojego przemówienia prelegentka omówiła zawody mało popularne, które dedykowane są osobom mniej dyspozycyjnym na rynku pracy (zawody deficytowe, na które jest relatywnie dużo ofert pracy a mało chętnych z uwagi na ich niski status, prestiż społeczny). Omówiła zidentyfikowane w ramach projektu sektory w ramach tych zawodów: sektor usług porządkowych, sektor ochrony osób i mienia, usługi domowe, usługi gospodarcze, sprzedaż bezpośrednia, usługi związane z opieką nad osobami zależnymi, prace pomocnicze w usługach hotelowych, gastronomicznych czy budowlanych. Badania wykazały, że osoby mniej dyspozycyjne są zainteresowane nauką i pracą w tych zawodach jednak należy podnieść status tych zawodów (badania wykazały na niskie zarobki i niski prestiż tych zawodów). Jak zauważyła prelegentka, system edukacji nie przewiduje kształcenia w tych zawodach oraz brak jest dostatecznej promocji tych zawodów, jako zawodów przyszłościowych (badania wskazują na wzrost popytu na tego typu usługi z uwagi na rozwój turystyki, rozwój obiektów wielkopowierzchniowych, wzrost zamożności społeczeństwa, nowe formy sprzedaży, wzrost aktywności kobiet).

Kończąc swoje wystąpienie prelegentka stwierdziła, że z badań wynika, iż te grupy wymagają specjalnego wsparcia, dlatego warto wypracować narzędzia dedykowane osobom mniej

dyspozycyjnym – warto wypracować nowe programy, kształcić w nowych formach (np. w sektorze usług porządkowych), aby w większym stopniu aktywować te grupy docelowe i wykorzystać je na rynku pracy.

Następnie Pan Michał Skarzyński zaprezentował, na czym polega innowacja projektu, jaki jest cel tej innowacji, na czym polega pomysł i wartość projektu. Jak zauważył, istnieje poważny problem z samą definicją tych zawodów - fakt, że Beneficjent zajmuje się tymi trzema zawodami i zdefiniowanie tych zawodów tak, aby te definicje się nie pokrywały (definicja rozłączna) stanowi pierwszą wartość projektu. Celem jest promocja tych zawodów – chodzi o wypracowanie nowych metod promocji zatrudnienia w tych zawodach. Beneficjent ma na myśli promocję wyprofilowaną - chce pokazać, że takie zawody można wykonywać w ramach mikroprzedsiębiorstw, w ramach rzemiosła, co jest innowacyjnym podejściem w projekcie (jak wykazały analizy w naszym regionie będą powstawały nowe miejsca pracy tylko w małych firmach, w rzemiośle, mikroprzedsiębiorstwach). Efektem tych działań jest fakt, że będzie promowane rzemiosło i że do rzemiosła wracają ludzie po wyższych studiach. Kolejną innowacją jest promocja zatrudnienia w tych zawodach konkretnych grup, które z tymi zawodami się kojarzą i które pozytywnie opiniują możliwość podjęcia zatrudnienia w tych zawodach (promocja zatrudnienia grup, które są w trudnej, specyficznej sytuacji na rynku pracy). Podkreślił, że w ramach projektu zostaną wypracowane konkretne narzędzia, instrumenty, które pomogą tylko tym grupom. Połączenie tych obszarów z grupami docelowymi stanowi innowację projektu. Jak zauważył wieloaspektowość projektu (trzy laboratoria testujące) daje możliwość podjęcia eksperymentu, dzięki któremu będzie można wypracować i zarekomendować najbardziej skuteczne metody zatrudnienia w danym typie zawodu. Następnie pokrótce omówił produkty projektu. W odniesieniu do pierwszego obszaru: Obszar 50+ i zawody ginące - produkty kierowane do osób bezrobotnych takie jak narzędzia diagnostyczno-doradcze, narzędzia edukacyjne oraz produkty związane ze wsparciem otoczenia (środowisko, w którym funkcjonuje pracodawca-pracownik). Te narzędzia dają możliwość promocji zatrudnienia w tych zawodach i stanowią model nazwany RZEMIOSŁEM III WIEKU. Następnie omówił model promocji zatrudnienia w zawodach małopopularnych: model e- RZEMIOSŁO (narzędzia zdalne) oraz model promocji zatrudnienia absolwentów w zawodach niszowych: RZEMIOSŁO NA MIARĘ (model spin-out). Następnie omówił schemat 9 produktów finalnych, które będą testowane w ramach projektu oraz plan działań w procesie testowania (zasadę empowermentu, uwzględnienie doświadczeń partnerstwa oraz reprezentatywny dobór odbiorców i użytkowników). Wskazał na wielopoziomową ścieżkę testowania (Test Pracownika, Test Pracodawcy, Test Otoczenia).

Następnie Pani Justyna Żyńel omówiła sposób monitorowania i potencjalne ryzyka w projekcie. Realizatorzy zidentyfikowali kilka najbardziej istotnych zagrożeń. Pierwsze ryzyko wiąże się z procedurą wdrażania projektu innowacyjnego – z oceną strategii wdrażania i walidacją produktów finalnych. Drugim zagrożeniem jest udział użytkowników i odbiorców w procesie testowania, kolejnym - skuteczność upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki, oraz inne ryzyka, niezidentyfikowane na tym etapie. Jak podkreśliła, realizatorzy projektu zastanawiali się nad tym, jaki wpływ na realizację projektu może mieć

wystąpienie poszczególnych zagrożeń (skala 1- 4 punkty). Stwierdzono, że największy wpływ na dalszą realizację projektu ma procedura wdrażania projektu innowacyjnego – w sytuacji, gdy Beneficjent nie uzyska pozytywnej opinii odnośnie strategii czy walidacji produktów finalnych, nie będzie możliwa dalsza realizacja projektu, stąd właśnie tym zagrożeniom przypisano najwyższą wartość punktową. Najmniejszy wpływ na realizację projektu, zdaniem Beneficjenta ma skuteczność włączania i upowszechniania produktów finalnych do głównego nurtu polityki. Jeśli chodzi o prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych zagrożeń to z analizy wynika, że najwyższa ilość punktów została przypisana udziałowi w teście i włączaniu do głównego nurtu polityki. Pani J. Żynel omówiła działania, które mają zapobiegać i minimalizować wymienione ryzyka (dotychczasowe doświadczenie w realizacji projektów innowacyjnych i ponadnarodowych, empowerment, udział partnera w realizacji projektu oraz doświadczenie w realizacji projektów PIW EQUAL).

Ponownie głos zabrał Pan Michał Skarzyński, który omówił kwestie związane z mainstreamingiem (włączanie produktów w nurt polityki lokalnej) i upowszechnianiem produktów (5 kroków związanych z dystrybucją produktów). Omówił także kamienie milowe projektu.

Pkt 3 obrad: Przedstawienie opinii eksperta w zakresie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych”. Dyskusja. (Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego stanowi załącznik nr 3 do protokołu).

Głos zabrał ekspert – opiniodawca, Pan Antoni Rutka, który podkreślił rzetelność i dobre przygotowanie strategii i wyraził wielkie uznanie dla realizatorów projektu. Zarekomendował przyjęcie strategii bez uwag. Wskazał jedynie drobne mankamenty dokumentu. W pytaniu czy wskaźniki są właściwie zdefiniowane zauważył, że o ile bardzo starannie i rzetelnie jest opracowana faza testowania to należałoby bardziej starannie dopracować fazę upowszechniania i fazę włączania - wskazać, jakie wskaźniki pomierzą skuteczność tej fazy. Jak zauważył prelegent, bardzo dokładnie zostało to opracowane od strony produktowej, jednak nie widać, co będzie miarą sukcesu w zakresie upowszechniania, w zakresie włączania (w jakim % adresatów strategia zostanie zaimplementowana, w ilu instytucjach te rozwiązania zostaną przyjęte). To zastrzeżenie ma też taki skutek, że odnosi się również do pytania dotyczącego: czy właściwie zdefiniowano adresatów i działania w zakresie strategii upowszechniania oraz pytania dziesiątego - te zastrzeżenia mają powtarzalny charakter – należy wskazać sposoby mierzenia skuteczności działań upowszechniających i określić miarę sukcesu upowszechniania oraz identycznie dla fazy włączania do głównego nurtu polityki. Pomimo tych drobnych uchybień ekspert zarekomendował przyjęcie strategii bez uwag.

W konkluzjach końcowych Pan Rutka podkreślił, że strategia prezentuje wysoki poziom doskonałości, ma dużą dawkę innowacyjności produktowej, procesowej. Na

powodzenie i wysoki poziom złożył się bardzo dobry dobór składu partnerstwa, silne powiązania ze specyfiką uwarunkowań potrzeb regionu podlaskiego, co jest widoczne w wielu aspektach tej strategii a także uwzględnienie dobrych praktyk zagranicznych i wykorzystanie doświadczeń lidera w projektach testujących. Połączenie tych elementów, jak zauważył ekspert, dało bardzo duży efekt i zarekomendował przyjęcie strategii w kształcie, w którym została złożona. Pan Antoni Rutka życzył powodzenia realizatorom w testowaniu i wypracowanie produktu finalnego, pomimo krótkiego czasu realizacji projektu (2 lata), aby Beneficjenci osiągnęli zakładane rezultaty.

Pani Dyrektor E. Romańczuk zaprosiła członków RST do dyskusji.

Jako pierwszy głos zabrał Pan Andrzej Parafiniuk - prezes Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego, który zgodził się z rekomendacją eksperta. Zauważył, że projekt jest przygotowany profesjonalnie i że warto poświęcać czas na realizowanie tego typu przedsięwzięcia, zwłaszcza, że jest to temat bardzo czuły - zawody ginące, mało popularne, niszowe są z jednej strony problemem w naszym województwie, a z drugiej strony mogą być szansą. Zwrócił uwagę na to, że pewne efekty tej strategii działania mogą być pozytywne w kontekście różnego rodzaju strategii w naszym województwie, a zwłaszcza w aspekcie strategii rozwoju województwa podlaskiego. Poinformował, że rozpoczął pracę zespół ds. aktualizacji strategii rozwoju województwa do roku 2020, dlatego jest nadzieja, że efekty tego projektu będą miały swoje przełożenie w najbliższych miesiącach na strategię rozwoju województwa.

Głos zabrała Pani Dyrektor E. Romańczuk. Przypomniała, że innowacja projektów pomimo tego, że są realizowane i wybierane na poziomie regionalnym musi przejawiać się na poziomie krajowym, co podkreśla Instytucja Zarządzająca i Krajowa Instytucja Wspomagająca (nie może to być powielenie 16 projektów w 16 rejonach testujących to samo) oraz wyraziła nadzieję, że efekty naszych projektów, do tej pory dobrze ocenianych, będą wykorzystywane także w innych regionach.

Następnie głos zabrał Pan Krzysztof Kozicki-Wicestarość Łomżyński, który również wyraził swoje uznanie dla zaprezentowanej strategii. Wskazał na duży związek między strategią pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY...*” a tym, co będzie proponowane w drugiej strategii. Prelegent wyraził przekonanie, że następna strategia pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy*” może być przydatna, gdyż grupy docelowe: osoby niepełnosprawne, bezrobotni, osoby 50+ są to grupy, jakby wprost dedykowane do wsparcia z funduszy przeznaczonych na ekonomię społeczną. Zawody innowacyjne czy też wiele przedsięwzięć, będzie mogło być zrealizowanych w formie czy to przedsiębiorstw społecznych, czy to spółdzielni socjalnych, a więc takich przedsięwzięć, które na jakimś etapie mogą być jeszcze mało ekonomiczne, mało dochodowe, ale prelegent widzi wzajemną spójność między nimi i dodał, że te dwie strategie i te dwie koncepcje działań mogą się wzajemnie wspierać. Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy może być narzędziem do wsparcia tych przedsięwzięć gospodarczych, które wynikną z projektu. Odnosił się bardzo pozytywnie do tych pomysłów i

zakończył swoje wystąpienie stwierdzeniem, że rzemiosło jest tym kierunkiem, który powinien być rozwijany.

Do dyskusji włączył się Pan Józef Jacek Hordejuk – Dyrektor Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości. Jego zdaniem, ten projekt stwarza szansę na zdobycie konkretnych umiejętności. Nawiązał do wystąpienia Pani dr Cecylii Sadowskiej-Snarskiej w zakresie słabego związku rzemiosła z uczelniami wyższymi – zauważył, że Uniwersytet w Białymstoku we współpracy z Parlamentem Hanzeatyckim podejmuje próbę otworzenia nowego kierunku studiów o charakterze dualnym, które Parlament już prowadzi w trzech uczelniach niemieckich, dwóch fińskich, w Wilnie i w tej chwili w Gdańsku (Białystok był by drugim miejscem). Są to studia specyficzne, menadżersko-zarządzające, z połową praktyki w przedsiębiorstwach polskich i zagranicznych (ich ukończenie gwarantuje zdobycie konkretnego zawodu-czyli oprócz tytułu licencjata dodatkowo jeszcze świadectwa czeladniczego w konkretnym zawodzie).

Pan Michał Skarzyński – podziękował za wszystkie uwagi. Podkreślił ogromną rolę i wartość gremium Regionalnej Sieci Tematycznej, gdyż dzięki temu ten projekt innowacyjny może zgłębiać efekty innego realizowanego równolegle projektu innowacyjnego. Poza tym wymiana informacji jest kluczem dla naszego regionu i ma wpływ na przyspieszenie prac i rozwoju naszego regionu. W swoim wystąpieniu nawiązał do seminarium konsultacyjnego, podczas którego były omawiane inne projekty innowacyjne i zauważył, że te projekty innowacyjne, takie jak Innowacje Edukacyjne czy Innowacje 50+ inspirują wzajemnie realizatorów projektów.

Z uwagi na brak innych głosów w dyskusji Pani Dyrektor E. Romańczuk zaproponowała przejście do głosowania. Wiceprzewodnicząca przypomniała, że każdy z członków ma obowiązek wypełnienia deklaracji bezstronności, i przypomniała zasady głosowania, które są zawarte w Regulaminie Funkcjonowania Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego.

Pani Dyrektor E. Romańczuk odczytała treść uchwały nr 1/2012 wraz z uzasadnieniem.

Pkt 5 obrad: Podjęcie uchwały nr 1 /2012 dotyczącej akceptacji, warunkowej akceptacji lub odrzucenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt.,,INNOWACJE RYNKU PRACY- testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych”.

Do uchwały uwagę wniósł Pan Andrzej Parafiniuk- Prezes Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego - uwaga dotyczyła umieszczenia w § 1 zapisu: „w partnerstwie z Izbą Rzemieślniczą i Przedsiębiorczości w Białymstoku”.

Za przyjęciem uchwały głosowało 16 osób, 3 osoby się wstrzymały od głosowania (Uchwała stanowi załącznik nr 4 do protokołu).

Uchwała została przyjęta.

Pkt 6 obrad: Prezentacja strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt., „Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej” przez Beneficjenta – Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych. (Prezentacja stanowi załącznik nr 5 do protokołu).

Głos zabrał Pan Krzysztof Leończuk – przedstawiciel Beneficjenta realizującego projekt. Przypomniął, że projekt jest realizowany w ramach tematu innowacyjnego: Poszukiwanie skutecznych metod zapewnienia trwałości funkcjonowania instytucji ekonomii społecznej. Omówił dotychczasowe doświadczenie Ośrodka Wspierania Organizacji Pozarządowych w zakresie realizacji projektów, w tym w zakresie ekonomii społecznej, oraz doświadczenie partnerów projektu.

Następnie wskazał problemy podmiotów ekonomii społecznej w województwie podlaskim, które realizatorzy podzielili na kilka obszarów: zachowanie trwałości i stabilności finansowej instytucji (kwestie związane z finansowaniem bieżącej działalności, kwestie związane z zabezpieczaniem środków na realizację różnego rodzaju działań, trudności związane z rozwijaniem tej gałęzi działalności gospodarczej tych instytucji - brak zewnętrznych źródeł finansowania); brak systemu zabezpieczeń dotacji (chodzi głównie o dotacje dla osób fizycznych chcących podjąć działalność gospodarczą np. w postaci spółdzielni socjalnej); niska aktywność w zakresie działań przedsiębiorczych podmiotów ekonomii społecznej (badania wskazują, że tylko 20% instytucji prowadzi działalność gospodarczą). Główną przyczyną występowania problemu, jak podkreślił prelegent, jest brak istniejącego systemu wsparcia, który przewidywałby udzielanie zwrotnych instrumentów finansowych, dedykowanych podmiotom ekonomii społecznej na warunkach sprzyjających rozwojowi tych podmiotów w województwie podlaskim (brak chociażby jednej instytucji w naszym województwie, której działania skierowane byłyby do podmiotów ekonomii społecznej, brak systemu wsparcia). W dalszej części wystąpienia prelegent omówił etap budowania i przygotowania strategii (podkreślił fakt włączania użytkowników i odbiorców tego projektu na każdym etapie budowania strategii, konsultacje z innymi podmiotami – spotkania partnerstwa, eksperckie, z samorządami oraz z przedstawicielami instytucji świadczących usługi finansowe). Omówił analizy, ekspertyzy i badania, jakie były prowadzone w ramach projektu (realizatorzy korzystali także z doświadczeń włoskich - trydencki system finansowania podmiotów ekonomii społecznej). Wyniki badań wskazały, że 91% badanych podmiotów (badaniami objęto: organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, firmy socjalne osoby fizyczne chcące podjąć działalność gosp.) wykazało, że taki fundusz pożyczkowo-poręczeniowy jest potrzebny, zaś 76% zadeklarowało chęć skorzystania ze środków finansowych w funduszu. Kolejnym omawianym elementem były ekspertyzy – zlecono ekspertyzy z zakresu oceny zasadności uwarunkowań tworzenia funduszu pożyczkowego i poręczeniowego w województwie podlaskim oraz ekspertyzę z zakresu funkcjonowania funduszy pożyczkowych i poręczeniowych innych, działających na terenie naszego województwa (w woj. podlaskim nie ma instytucji, której działalność skierowana byłaby do podmiotów ekonomii społecznej, która miałaby specjalną ofertę dla tych

podmiotów). W dalszej części wystąpienia prelegent omówił analizy, przeprowadzone w ramach projektu. Kolejnym punktem wystąpienia była kwestia innowacyjności projektu. Pan Leończuk wskazał inne projekty realizowane w ramach tego samego tematu w Polsce (TORO - poszukiwanie skutecznych metod wsparcia instytucji ekonomii społecznej-projekt realizowany przez Miasto Stołeczne Warszawa oraz Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej – realizowany w województwie dolnośląskim). Dodał, że są jeszcze inne projekty o podobnej tematyce realizowane w Polsce (np. w województwie kujawsko-pomorskim). Powołał się na rekomendację KIW, zgodnie, z którą między podmiotami realizującymi te projekty powinna nastąpić wymiana informacji i współpraca, celem podwyższenia jakości systemu wsparcia ekonomii społecznej w Polsce. Ponadto, w ramach przeglądu śródkresowego POKL, wprowadzono nowy rodzaj wsparcia polegający na zwrotnych instrumentach finansowych w Priorytecie I, a więc stworzenie takiego funduszu na poziomie krajowym. Omówił także inne elementy innowacyjności, które odróżniają projekt OWOP-u od dwóch pozostałych projektów realizowanych w Polsce.

Następnie Pan Krzysztof Kozicki omówił ideę trójkąta pożytku publicznego. Jak podkreślił, taki model wspierania rozwoju ekonomii społecznej jest dość popularny w Europie, zaś we Włoszech w rejonie trydenckim, z którym beneficjenci współpracują, jest stałym elementem funkcjonowania i wspierania przedsiębiorstw społecznych. Wydaje się, że na tym etapie rozwoju ekonomii społecznej w Polsce czy w naszym województwie, bez jednostek samorządu terytorialnego, trudno mówić o dynamicznym rozwoju ekonomii społecznej (samorząd dysponuje wszystkimi użytecznymi elementami). Utworzenie spółdzielni socjalnej bądź innego przedsiębiorstwa społecznego to jedno, ale najważniejsze jest żeby te spółdzielnie zaczęły być trwałymi podmiotami ekonomicznymi i zaczęły być ekonomiczne, żeby miały szansę na rozwój i stanowiły dobry przykład dla innych osób, które pozostają bez zatrudnienia. Dlatego Beneficjenci zdecydowali się przenieść ten model: „trójkąt wzajemności” czy „wzajemnego wsparcia” na nasz grunt, gdzie samorząd udziela wsparcia podmiotom ekonomii społecznej we współpracy z biznesem i razem budują przedsiębiorstwo społeczne, spółdzielnię socjalną czy organizację, która działa na rzecz aktywizacji (chodzi o to, żeby wykorzystywać wzajemnie swoją wiedzę, umiejętności, doświadczenie). Pan Kozicki podał przykłady takich działalności (np. przedsiębiorstwo Volkswagen, call-center w Łomży).

Ponownie głos zabrał Pan Krzysztof Leończuk, który zauważył, że zamierzeniem realizatorów jest, aby docelowo do funduszu włączyły się podmioty ze wszystkich sektorów: sektora pozarządowego, publicznego (samorządy) a także sektora prywatnego (zgodnie z informacją z RIO jest taka możliwość, aby samorządy wchodziły do funduszu).

W dalszej części prelegent omówił produkty finalne projektu, monitoring i ewaluację, harmonogram przebiegu testowania produktu oraz sposób testowania (łączna kwota funduszu to 350 tys. zł, z czego 250 tys. zł. przeznaczona jest na udzielenie pożyczek- min. 9 podmiotów i 100 tys. zł. na udzielenie poręczeń – min. 2 spółdzielnie). Przewidziano także wsparcie około funduszowe (aniołowie pożyczek i poręczeń oraz konsultacje specjalistyczne).

Następnie omówił działania upowszechniające, grupy docelowe procesu włączania (działania te mają na celu zachęcanie samorządów, aby zaangażowały się finansowo w fundusz).

Przy omawianiu analizy ryzyka prelegent podkreślił, iż jest to projekt bardzo ryzykowny. Jak zapewnił, Beneficjenci mają tego świadomość, ale widzą też ogromną potrzebę realizacji takiego projektu-chodzi o to, aby zmienić obraz województwa podlaskiego i rozwoju ekonomii społecznej w naszym województwie. W związku z tym zostały przeprowadzone szczegółowe analizy i ekspertyzy, aby ustrzec się tych wszystkich błędów i niepowodzeń, na jakie mogą napotkać w trakcie realizacji projektu. Jeśli chodzi o zagadnienia związane z możliwością funkcjonowania funduszu po zakończeniu projektu, to zostało jeszcze kilka niewiadomych (brak odpowiedzi na pytania zadane do IP).

Pani Dyrektor E. Romańczuk poinformowała, że pytania postawione przez Beneficjenta zostały przekazane do IZ, ale na chwilę obecną nie ma jeszcze na nie odpowiedzi.

Pan K. Leończuk zakończył swoje wystąpienie stwierdzeniem, że ambicją realizatorów jest to, aby ten fundusz faktycznie działał i powiększył swoje środki, które to środki będą pracowały przez kolejne lata na rzecz rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w całym województwie podlaskim.

Pkt 7 obrad: Przedstawienie opinii eksperta w zakresie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej”. Dyskusja. (Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego stanowi załącznik nr 6 do protokołu).

Głos zabrał Pan Antoni Rutka, który zauważył, że w przypadku tego projektu mamy bardzo trudny problem - trudność polega na tym, że w projekcie jest bardzo dużo rzeczy niepewnych, uwarunkowań, od których nie zależy ani dobra wola realizatora, bo spora część tych niepewności ma charakter uwarunkowań zewnętrznych, niezależnych. W związku z tym działamy w warunkach bardzo wysokiego ryzyka i dużej niepewności. Wprawdzie, jak zauważył ekspert, każdy projekt innowacyjny wiąże się z różnego rodzaju wątpliwościami (jest to eksperyment), jednakże w przypadku omawianego projektu skala tych wątpliwości jest zbyt duża i należy poważnie się nad tym zastanowić. Ekspert zauważył, że pan K. Leończuk w swojej prezentacji odniósł się w sporej części do licznych zastrzeżeń, jakie Pan Rutka zgłosił w swojej opinii. Ekspert nawiązał do pytania nr 5 Listy: *Czy przedstawiona innowacja została opisana kompleksowo z uwzględnieniem wszystkich wymaganych elementów* - ta część pytania została oceniona pozytywnie, jednakże druga część pytania: *czy wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych/niezrealizowanych w Polsce* – na to pytanie odpowiedź nie może być pozytywna, gdyż takie próby były już dokonywane (Pan A. Rutka oceniał strategię wdrażania projektu wrocławskiego w grudniu 2011 r.), dlatego ekspert pozwolił sobie w tej części odpowiedzi na pytanie 5 dokonać porównania obu projektów-jak przyznał projekt OWOP-u

jest dużo bardziej dopracowany i staranniejszy niż projekt wrocławski, jednakże w swojej istocie, w kształcie produktu finalnego niczym się nie różni od projektu wrocławskiego (są takie same rozwiązania, ta sama grupa docelowa – grupa docelowa nie może być inna, jednakże zastrzeżenia eksperta, co do charakteru grupy docelowej polegają na tym, że Wnioskodawca dość szeroko traktuje sektor organizacji pozarządowych, utożsamiając go z sektorem ekonomii społecznej, co zdaniem eksperta jest uproszczeniem zbyt daleko idącym, gdyż cele, problemy, uwarunkowania, w których funkcjonuje sfera organizacji pozarządowych, nie pokrywa się z problemami, jakie są przypisane i typowe dla podmiotów sektora ekonomii społecznej. To uproszczenie i popatrzenie tylko od strony popytowej, która w strategii jest bardzo dobrze rozpracowana, a jednocześnie dość poważne zlekceważenie strony podażowej zwłaszcza z aspektów ekonomicznych (brak biznes planu dla tego przedsięwzięcia, kładzie to przedsięwzięcie). Pan A. Rutka odniósł się do swoich doświadczeń z prac w Krajowej Sieci Tematycznej w obszarze pomocy i integracji społecznej i jak zauważył problemy tego typu na pewno trafią pod ich obrady i wyraził swoje zdziwienie, że realizatorzy nie podjęli próby zastosowania czy połączenia rozwiązań projektowych z innymi instrumentami dostępnymi, typowymi (ma tutaj na myśli zastosowanie klauzul wyłączających podmioty ekonomii społecznej w zamówieniach publicznych instytucji sektora finansów publicznych - takie rozwiązanie zostało zastosowane w Gdańsku w strategii projektu innowacyjnego pt. „Gdański model ekonomii społecznej” - analiza prawna wykazała możliwość stosowania klauzul wyłączających, które uprzywilejowują podmioty ekonomii społecznej). Jak podkreślił ekspert, bardzo mocną stroną omawianej strategii jest przeprowadzona analiza prawna w różnych aspektach - jest to duży wkład do rozważań nad tym jak pomóc od strony finansowej podmiotom ekonomii społecznej, żeby ta pomoc mogła być skuteczna, efektywna i trwała. Jak zauważył, nikt nie rozwiązał tego problemu w Polsce, trwają dopiero próby, które trzeba będzie zintegrować na poziomie centralnym, biorąc pod uwagę różne aspekty, a nie tylko te związane z funkcjonowaniem takiego instrumentu jak fundusz pożyczkowo-poręczeniowy, tym bardziej, że nie ma gwarancji, że on kiedykolwiek powstanie. Jak zauważył ekspert, w strategii zabrakło konkretnie wskazanych z nazwy podmiotów, które wejdą do funduszu z konkretnie wskazaną kwotą i kiedy to nastąpi (brak konkretnych informacji). Następnie odniósł się do sposobu testowania-podkreślił, że realizatorzy słusznie założyli dwie formy funkcjonowania funduszu pożyczkowego (forma wyłączona albo w formie spółki non- profit) jednakże testowana jest tylko jedna forma (w ramach wydzielonej działalności OWOP-u) - proces testowania jest więc ułomny, brak informacji czy druga forma w ogóle będzie przetestowana, (rozstrzygnięcie ma nastąpić dopiero w końcowej fazie projektu co nie jest podejściem typowym dla projektów innowacyjnych).

Pan A. Rutka stwierdził, że jest odważny w formułowaniu negatywnych sądów, gdyż po opiniowaniu projektu wrocławskiego konsultował się z krajowymi stowarzyszeniami funduszy pożyczkowych i poręczeniowych oraz z własnego doświadczenia jako wiceszef KSU przy PARP, którego jedną z funkcji były usługi finansowe, zdaje sobie sprawę jakie specyficzne wymagania stawiane są wobec realizatorów usług finansowych - poziom ryzyka

w operowaniu pieniędzmi jest tak ogromny, że uprawnienia dostają tylko ci, którzy są sprawdzeni i mają doświadczenie. Ponadto jak zauważył ekspert, realizatorzy projektu całkowicie pominęli problem kosztów funkcjonowania tego funduszu, obecnie i w przyszłości (fundusz, który ma poniżej 1 miliona zł. się nie utrzyma). Prelegent zarzucił, że oczekując wsparcia finansowego, partycypowania ze strony jednostek samorządu terytorialnego, realizatorzy pominęli fakt, że te same jednostki są już uczestnikami funduszu marszałkowskiego pożyczkowego i poręczeniowego (dyskusja o celowości kolejnego funduszu przeniesie się na poziom starostw, rad gmin, rad powiatów).

Zdaniem eksperta potrzebne jest pilne spotkanie realizatorów trzech projektów (warszawskiego, dolnośląskiego i podlaskiego) i wspólne zastanowienie się nad rozwiązaniem tych problemów.

Ekspert rekomendował przyjęcie warunkowe strategii z uwzględnieniem zgłoszonych zastrzeżeń, jednak należy się zastanowić nad problemem głównym - zdaniem eksperta najlepszym rozwiązaniem byłoby odłożenie w czasie tej strategii, gdyż na dzień dzisiejszy jest zbyt wiele wątpliwości. Z dużym uznaniem odniósł się do dorobku i ogromnego wkładu Beneficjenta w zakresie ekspertyz prawnych, w porównaniu do ekspertyz warszawskich czy wrocławskich oraz do rzetelności podejścia.

Następnie głos zabrała Pani Dyrektor E. Romańczuk. Przypomniała jak wygląda procedura w sytuacji, gdy strategia zostanie przyjęta warunkowo i poinformowała, że ostateczna decyzja, co do dalszej realizacji projektu należy do IOK. Pani Dyrektor przedstawiła swoje wątpliwości, co do przedmiotowego projektu i jego dalszej realizacji – dotyczyły one innowacyjności projektu. Przypomniała, że Beneficjenci w swojej prezentacji wskazali dwa, równoległe realizowane projekty w Polsce (projekt OWOP-u jest trzecim tego typu projektem) w tym temacie i z tymi samymi produktami. Dodatkowo, instrumenty inżynierii finansowej wprowadza Działanie 1.4, które będzie realizowane jeszcze w tym roku na szczeblu centralnym. Jak podkreśliła Pani E. Romańczuk, to wszystko powoduje, że fundusze pożyczkowo - poręczeniowe zaczynają się powielać na polskim rynku. Pani Dyrektor omówiła, jakie są ustalenia z IZ odnośnie procedury wdrażania projektów innowacyjnych w skali kraju (projekty są wdrażane regionalnie, ale innowacja ma być krajowa). Przypomniała, że projekt z Wrocławia ma identyczny tytuł jak projekt OWOP-u, i omówiła historię tych dwóch projektów: data zatwierdzenia listy rankingowej w województwie podlaskim to 4 stycznia 2011 r. zaś w województwie dolnośląskim - 11 stycznia 2011 r.; umowa o dofinansowanie naszego projektu została podpisana 11 kwietnia 2011 r. zaś w województwie dolnośląskim 5 maja 2011 r., natomiast strategia realizacji projektu została przyjęta w dniu 13 grudnia 2011 r. Jak podkreśliła Pani Dyrektor, ten produkt jest już testowany i będzie dostępny również dla naszego województwa (innowacja na poziomie krajowym). Oba wnioski o dofinansowanie są bardzo podobne, różnią się jedynie diagnozą stanu obecnego z uwagi na dwa różne regiony, ale mają zdiagnozowany ten sam problem - brak funduszy dla podmiotów ekonomii społecznej, trudności w dostępie do pożyczek, trudności z poręczeniami i jest to przekładane na narzędzie: fundusz pożyczkowo – poręczeniowy, który też ma trafić

do tej samej grupy docelowej. W związku z tym Pani E. Romańczuk powiedziała, że ma duże obiekcje, aby zatwierdzić warunkowo strategię. Wynikiem tego może być fakt, że Beneficjent napracuje się poprawiając strategię, a IP mimo to, nie wyrazi zgody na dalszą realizację tego projektu (na chwilę obecną taka jest decyzja żeby nie kontynuować realizacji tego projektu). Pani Dyrektor podkreśliła rolę sieci tematycznych, których działalność ma na celu zapobieganie takim sytuacjom powielania realizacji podobnych projektów. Prelegentka zgodziła się z tym, że ekonomia społeczna w naszym regionie wymaga interwencji, że potrzebne są narzędzia, w tym narzędzia finansowania ekonomii społecznej, jednak celem projektu innowacyjnego jest przetestowanie pewnych narzędzi, które mogą być wykorzystane w kolejnych perspektywach finansowania, a nie zapobieganie tym problemom.

Głos zabrał Pan Andrzej Parafiniuk, który wyraził uznanie dla wiedzy eksperta na temat funduszy pożyczkowych i poręczeniowych. Nie chciał dyskutować z innowacyjnością, gdyż skoro dwie inicjatywy się powielają, to któraś z nich nie jest już innowacyjna (bez względu na to czyja była pierwsza). Jak zauważył, jest tu sporo elementów, które w ogóle każą się zastanowić nad samą inicjatywą. Poręczenia i pożyczki są instrumentami rynkowymi – wobec tego, przedsiębiorstwa ekonomii społecznej muszą spełniać warunki rynkowe, czyli muszą wypracowywać nadwyżkę swojej działalności gospodarczej, żeby taka pożyczka była zwrócona. Fundusz poręczeniowo-pożyczkowy musi ponieść koszty swojej działalności (doświadczenie pokazuje, że milion kapitału to kwota minimalna). Jak zauważył prelegent, nawet gdyby maksymalna stawka prowizji za tego typu usługę wynosiła zgodnie z rozporządzeniami 5% - to z analizowanego funduszu uzbiera się tylko nieco ponad 10 tys. zł. na rok. Zastanawiał się, jak będą sfinansowane ogromne koszty tego działania (konsultanci, księgowość, eksperci, aniołowie ekonomii społecznej). Podkreślił dodatkowo, że taka działalność różni się od działalności bankowej (pracownicy funduszy pożyczkowych czy poręczeniowych muszą mieć zupełnie inny sposób podejścia do beneficjentów – w tym wypadku trzeba pracować z ludźmi i ich oceniać). Odniósł się do wypowiedzi Pana K. Leończuka, który powiedział, że najważniejszym potencjalnym beneficjentem będą bezrobotni, chcący zakładać spółdzielnie, którzy mają problem z tym, żeby dostać dotację z uwagi na brak zabezpieczenia. Zaproponował, że być może tańszym i mniej ryzykownym rozwiązaniem będzie popracowanie z Powiatowymi Urzędami Pracy, żeby weksel własny tego typu beneficjenta był wystarczającym zabezpieczeniem (nie trzeba będzie wówczas tworzyć takiego funduszu, bo być może okaże się, że nie ma komu udzielać tych pożyczek i poręczeń, bo mamy tylko dwa podmioty, dwa poręczenia i ewentualnie dziewięć pożyczek – jego zdaniem porównanie z województwem mazowieckim nie koniecznie jest dobre).

Pan A. Parafiniuk zgodził się z Panią Dyrektorem i zaznaczył, iż spodziewał się, że Pan Antoni Rutka po swojej wypowiedzi zgłosi autopoprawkę i zmieni rekomendację – przypomniał, że na 14 kryteriów w 11- u są zastrzeżenia eksperta, a nie odwrotnie.

Następnie głos zabrała Pani Halina Dobosz - zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania RPOWP. Jak zauważyła z prezentacji wynikało, że były prowadzone konsultacje z prezesami, przedstawicielami funduszy pożyczkowych, czy poręczeniowych tych, które działają na rzecz MŚP, to te osoby powinny zwrócić uwagę na koszty takiej działalności.

Główną wątpliwością prelegentki była kwestia czy realizatorzy posiadają analizę lub opinie prawne dotyczące kwestii wystąpienia w ramach tego funduszu pomocy publicznej (jeśli wystąpi pomoc publiczna to na podstawie, jakiego programu pomocowego będzie ona mogła być udzielona – czy będzie to pomoc na zasadzie pomocy de minimis, czy na zasadzie RPI czy jakiegoś innego programu pomocowego). Podkreśliła, że nie można udzielić pożyczki czy poręczenia bez podstawy prawnej, więc jeśli nie będzie mógł być wykorzystany jakiś program pomocowy, który na chwilę obecną funkcjonuje, to zanim Beneficjenci notyfikują nowy program, to skończy się perspektywa.

Ponownie do dyskusji włączył się Pan Andrzej Parafiniuk, który wskazał na kolejne ryzyko związane z realizacją przedmiotowego projektu. Jak zauważył, w sytuacji, gdy głównym beneficjentem są bezrobotni w przypadku poręczeń na zabezpieczenie ich dotacji możemy mieć nakładanie się pomocy publicznej (pomoc w postaci poręczenia na pożyczkę czy dotację z Urzędu Pracy też jest pomocą publiczną).

Na powyższe wątpliwości odpowiedzi udzielił Pan Krzysztof Leończuk. W pierwszej kolejności ustosunkował się do uwagi dotyczącej współpracy z PUP zamiast tworzyć fundusz – jak podkreślił, OWOP pracuje od 2007 r, z Powiatowymi Urzędami Pracy w kwestiach związanych z tym, żeby zmieniły zasady poręczania, zabezpieczania dotacji. Zacytował wprost odpowiedź: to jest niemożliwe (takie jest podejście urzędu z uwagi na interpretacje przepisów, stąd pomysł na utworzenie funduszu). Ponadto, jak podkreślił nikt nie chce odpowiadać za złe pożyczki i poręczenia.

W kwestii zarządzania funduszem – zapewnił, że Beneficjent dysponuje wyliczeniem kosztów (dokładną analizą z kwotą 350 tys. zł.) związanych z funkcjonowaniem funduszu.

Odnosząc się do kwestii testowania (uwaga eksperta) – prelegent zwrócił uwagę, że realizatorzy projektu nie testują formy prawnej funduszu – testują procedury udzielania pożyczek i poręczeń. Beneficjent chce to zrobić w ramach działalności stowarzyszenia – jak zauważył, czy będzie robiło to stowarzyszenie czy spółka z.o.o. – to procedury udzielania pożyczek czy poręczeń, procedury związane z zabezpieczaniem, według analiz prawnych Beneficjenta, są takie same (jest to tylko kwestia, kto podejmie decyzję i podpisze umowę).

Do dyskusji włączył się Pan A. Rutka, który zauważył, że do poprawnie skonstruowanego biznes planu trzeba mieć jakieś dane wyjściowe - w przedstawionej strategii brak jest konkretnie wskazanych podmiotów, które zadeklarowały chęć wejścia do funduszu i wysokości kwot.

Pan K. Leończuk zapewnił, że realizatorzy mają wstępne deklaracje, jednak specjalnie nie wpisywali w strategię z imienia czy nazwiska osób, nazw gmin czy nazw tych organizacji, które zadeklarowały chęć przystąpienia do funduszu (mają 2 firmy prywatne i 4 samorządy, nie mówiąc o samorządzie łomżyńskim, który jest partnerem w projekcie).

Głos zabrała Pani Małgorzata Bobryk, która odniosła się do pomocy publicznej. Powiedziała, że realizatorzy projektu przeprowadzili analizę funkcjonowania, utworzenia funduszu w kontekście przepisów prawa cywilnego i w kontekście przepisów pomocy publicznej. Jak wykazały badania, pomoc publiczna może wystąpić albo może nie wystąpić. Na etapie testów w pożyczkach założono, żeby ta pomoc publiczna nie wystąpiła, co może budzić kontrowersje i wątpliwości. Wnioskodawca założył próg procentowy, który jest wyższy od stopy bazowej + marży (było to celowe działanie Wnioskodawcy, żeby pomoc publiczna nie wystąpiła). Ponadto, rozdzielono wysokość oprocentowania dla pożyczek na prefinansowanie transz projektowych i dla podmiotów ekonomii społecznej (działanie takie było efektem tego, że podmioty, które zgłosiły się o pożyczkę, chcą m.in. finansować luki w realizacji projektów unijnych, nie tylko w ramach POKL a przez to zaburzają swoją płynność finansową). W kwestii poręczeń - zgodnie z analizami, będzie to pomoc o charakterze pomocy de minimis (zostało sprawdzone, że w ramach Priorytetu VII i w dokumentach dotyczących kapitału ludzkiego taka pomoc w takim zakresie jest dozwolona). Zgodnie z prawem, realizatorzy projektu mogą poręczać max. 80 % dotacji z PUP.

Jednym z elementów występowania pomocy są konsultacje specjalistyczne. Podmioty, które dostaną konsultacje specjalistyczne z tematów, które wiążą się z normalnym funkcjonowaniem podmiotów: finansowe, księgowe, prawne, marketingowe - wówczas pomocy publicznej na doradztwo nie będzie. W przypadku konsultacji specjalistycznych, które będą zaburzały konkurencyjność tych podmiotów, pomoc publiczna może wystąpić, jednak realizatorzy projektu będą w fazie testów dążyć do tego, żeby takich specjalistycznych konsultacji, które będą zaburzały konkurencyjność w stosunku do innych podmiotów, nie było.

Pani H. Dobosz ponownie wyraziła swoje obawy zwłaszcza, co do poręczeń przy większych kwotach (do zaprezentowanych wyliczeń).

Pani M. Bobryk wyjaśniła, że poręczenie można przyznać jednej osobie, która zechce przystąpić do spółdzielni socjalnej bądź założyć spółdzielnię socjalną w wysokości max 80% kwoty 14 tys. zł.

Pan Krzysztof Leończuk w kwestii poręczeń na dwie spółdzielnie wyjaśnił, że średnio jedna osoba fizyczna może z PUP otrzymać 14 tys. zł na założenie spółdzielni socjalnej i realizatorzy mogą poręczyć max. do wysokości 80% tej dotacji, którą jedna osoba może otrzymać. Beneficjenci dysponują kwotą 100 tys. zł. na poręczenia, dlatego z wyliczeń wynika, że mogą poręczyć dotację z Powiatowego Urzędu Pracy dwóm spółdzielniom socjalnym (czyli około 10 osobom). Podkreślił, że Fundusz Pożyczkowo – Poręczeniowy ma być zabezpieczeniem tej dotacji, którą Urząd Pracy będzie honorował (jest na to pisemna deklaracja PUP w Białymstoku, więc technicznie jest to możliwe, jednak brak było miejsca w strategii, żeby to wykazać).

Pani M. Bobryk dodała, że realizatorzy projektu nie chcą poręczać innych kredytów (zostało zbadane, że w przypadku osób, które zakładają spółdzielnię w ramach środków z

EFS jest to podwójne finansowanie). W przypadku pozostałych projektów (projekt z Warszawy i Wrocławia i projekt ministerialny) one idą w kierunku pożyczek, w kierunku poręczeń nie idzie żaden podmiot (Wrocław z założenia poręczy jedynie dwóm osobom). Tak, więc instrument testu poręczeń nie będzie przetestowany w sytuacji, gdyby Beneficjent nie dostał możliwości realizacji projektu.

Do dyskusji włączył się Pan Hubert Ostapowicz - zastępca Dyrektora WUP. Zauważył, że w przypadku dotacji z UP, środki pochodzą z Funduszu Pracy (jest to fundusz celowy), którego dysponentem jest Minister Pracy a nie Powiatowy Urząd Pracy. Decyzja o odstąpieniu od takiego czy innego zabezpieczenia jest decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Zdaniem prelegenta nie jest potrzebny fundusz poręczeniowy, po to, aby przekonać Ministra Pracy i Polityki Społecznej, aby odstąpił, czy wręcz przymusił (ma do tego prawo), aby Powiatowe Urzędy Pracy nie wymagały twardych zabezpieczeń. Jak zauważył, Wojewódzki Urząd Pracy podpisuje umowy na dofinansowanie projektów unijnych o wartości 10 milionów zł., które są zabezpieczone jedynie wekslem in blanco (zgodnie z aktami prawa powszechnie obowiązującego). Nie ma problemu, aby te zabezpieczenia w rozumieniu dotacji na działalność gospodarczą zabezpieczać zwykłym wekslem in blanco (tym bardziej, że są to dotacje w wysokości kilkunastu tys. zł). Dodał, że dobrym instrumentem w projekcie innowacyjnym byłoby dopracowanie takiego rozwiązania z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, które ułatwiałoby dotarcie do takiej dotacji osobom zainteresowanym zakładaniem spółdzielni socjalnej (byłoby to świetnym efektem projektu innowacyjnego).

Podkreślił, że Urzędy Pracy nie są dysponentem Funduszu Pracy, są to pieniądze Ministra Pracy i Polityki Społecznej i w sytuacji, gdy ktoś pożyczki nie zwrócił, to nie jest to uszczerbek w budżecie powiatu tylko w budżecie Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Pan K. Leończuk przytoczył zapis Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej, który dopuszcza sześć różnych form zabezpieczenia (do wyboru), jednak problem polega na tym, że urzędy pracy wybierają tylko dwie. Jak podkreślił prelegent, w województwie podlaskim nie zna urzędu, który wybrałby te łatwiejsze formy (np. weksle in blanco, które w ogóle nie są używane przez Urzędy Pracy), dlatego Fundusz Pożyczkowo - Poręczeniowy jest odpowiedzią na taką praktykę.

Pan Hubert Ostapowicz ponownie przypomniał, że w kwestii zmiany przepisów czy rozporządzeń władny jest tylko Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Pan A. Parafiniuk zauważył, że przedstawiona przez Beneficjenta metodologia funduszu poręczeniowego cechuje się istotnym zagrożeniem. Powiedział, że fundusz poręczeniowy ma to do siebie, że z zasady nie „inwestuje”, nie poręcza jednego przedsięwzięcia na kwotę wyższą niż 5 % własnego kapitału - w przypadku omawianej strategii, która zakłada, że dwie spółdzielnie dostaną dofinansowanie, to sytuacja gdy jedna spółdzielnia sobie nie poradzi powoduje, że połowa kapitału znika z funduszu poręczeniowego (jest tutaj bardzo duże prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji).

Do dyskusji włączył się Pan Krzysztof Kozicki. Zauważył, że w województwie podlaskim jest kilka funduszy poręczeniowo - pożyczkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw i do nich także dołączały na jakimś etapie czy wspierały samorządy. Wyraził nadzieję, że w przypadku tego funduszu to również nastąpi (dzisiaj trudno powiedzieć, kto i na jakim etapie w ciągu roku budżetowego przystąpi do funduszu). Koncepcję działania funduszu, Pan K. Kozicki przedstawił na Konwencji

Starostów i wszyscy pozytywnie odnieśli się do tego pomysłu. Stwierdził, że ekonomia społeczna się rozwija i na pewno fundusz zostanie dokapitalizowany. Jak zauważył na chwilę obecną jest trochę wątpliwości prawnych, ale jest to projekt innowacyjny. Podobne wątpliwości są w dwóch pozostałych projektach (wrocławskim i warszawskim) i jeśli nie utworzymy tutaj funduszu, to z narzędzi wypracowanych w ramach funduszu wrocławskiego czy warszawskiego będziemy mogli korzystać dopiero za trzy lata, a więc w nowej perspektywie finansowej. Jego zdaniem jest to szansa dla naszego województwa i należy pamiętać o tym, że ekonomia społeczna jest to szczególny rodzaj działalności.

Pan A. Parafiniuk odnosząc się do wypowiedzi przedmówcy, podtrzymał swoje zdanie i podkreślił, że przedmiotowa strategia budzi zbyt dużo ryzyk (ryzyko utraty 350 tys. zł jest ogromne być może dlatego, że mamy tylko dwa podmioty). Przedstawił swoje doświadczenia z tworzeniem funduszu pożyczkowego.

Z uwagi na brak innych głosów w dyskusji Pani Dyrektor E. Romańczuk zaproponowała przejście do głosowania nad uchwałą. Członkowie sieci przyjęli sposób procedowania: najpierw głosują za uchwałą rekomendującą odrzucenie strategii, w przypadku gdyby głosowali przeciwko uchwale (odrzuconiu) to znaczy, że członkowie sieci rekomendują warunkowe przyjęcie strategii.

Pkt 8 obrad: Podjęcie uchwały nr 2/2012 dotyczącej akceptacji, warunkowej akceptacji lub odrzucenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt., „Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej”.

Pani Dyrektor odczytała uchwałę nr 2/2012 wraz z uzasadnieniem.

Zgodnie z §1 przedmiotowej uchwały Regionalna Sieć Tematyczna dla województwa podlaskiego rekomenduje odrzucenie strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „Fundusz Pożyczkowo - Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej”.

Do uzasadnienia uwagę zgłosił Pan A. Parafiniuk - zauważył, że wpisane są tylko dwa powody odrzucenia strategii, zaproponował dodanie zapisu: „licznych ryzyk dotyczących realizacji projektu”.

Pan K. Leończuk przypomniał, że zapis w uzasadnieniu uchwały: „oraz licznych błędów” dotyczy, zgodnie z opinią eksperta błędów czysto technicznych (odczytał stosowny fragment opinii eksperta).

Wynik głosowania:

Za przyjęciem uchwały (rekomendacja odrzucenia strategii) głosowało: **11 osób**,

Wstrzymały się od głosu: **3 osoby**,

Przeciwko uchwale (czyli za warunkową akceptacją strategii) głosowały – **3 osoby**.

Dwie osoby wyłączyły się z głosowania (Beneficjent i partner).

Regionalna Sieć Tematyczna dla województwa podlaskiego zarekomendowała odrzucenie strategii (*Uchwała stanowi załącznik nr 7 do protokołu*).

Pkt 9 obrad: Sprawy różne, wolne wnioski.

Pani Dyrektor Elżbieta Romańczuk zamykając V posiedzenie Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego podziękowała za przybycie i udział w spotkaniu.

Sporządziła: Małgorzata Golubiewska

*Sekretariat Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego
Departament EFS.*

Małgorzata Golubiewska

Zatwierdziła: Elżbieta Barbara Romańczuk

*Wiceprzewodnicząca Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa
podlaskiego.*

DYREKTOR
Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego
Elżbieta Barbara Romańczuk
Elżbieta Barbara Romańczuk

Załączniki:

1. Lista obecności piątego posiedzenia Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego z dnia 14 marca 2012 r.,
2. Prezentacja projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*”.
3. Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*”.
4. Uchwała nr 1/2012 Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie opiniowania strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*INNOWACJE RYNKU PRACY-testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych*”.
5. Prezentacja projektu innowacyjnego pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*”.
6. Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego pt. „*Fundusz Pożyczkowo-Poręczeniowy, jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*”.
7. Uchwała nr 2/2012 Regionalnej Sieci Tematycznej dla województwa podlaskiego z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie opiniowania strategii wdrażania projektu innowacyjnego pt. „*Fundusz Pożyczkowo- Poręczeniowy jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej*”.
8. Agenda V posiedzenia RST.

